

דער זעלבער פארשטייט זיך פון זיך און פון זיין פאמיליע.
דער זעלבער פארשטייט זיך פון זיך און פון זיין פאמיליע.

פּעסער צייטונג

אויף דעם זעלבן טאג
אויף דעם זעלבן טאג

№r. 148, אכטער יאָרהאַנג, פּעסט, מאָנטאָג ט' סבּת ה'תל"ח. Pest, den 25. Dezember 1876.

פּאָליטישע איבערזיכט.

איבער דאָס טערבישע בעשישונג דעם עס-
טערביש-אינאָרשען קרוינס-שיפּעס ווירד נאָכ-
טריגעליך נאָך פּאָליטישעם געמערלעך: דאָס
קרוינס-שיפּעס מאַראַש, וועלכעס לענגער צייט
פאַר בעלגראַד שטאַנד, און דאָס נענט-הויאָני-
פּיר איינע פּריהערע בעלגראַד אבנ-וואַרשען ער-
הילט נאָך ערפאלטער גענוטוואַני דען בע-
פּעהל ווידער נאָך עטלען צוריקגעקערט. קוים
זעטעט עס זיך און בעוועגונג אים גענון דאָסער-
בע פאַן דער בעלגראַדער פּעסעט דריי פּינעטע-
שיפּעס אבנעפּיעט וואַרדען. - פּינסט ווידער
וועלכע מיט ווען געטען און דעם שיפּעס יאָר
עסוועלכע דעם שיפּעס קאָסאָוואַטען זאָפּאָט
דען בעפּעהל צוריקגעפּיען, זאבאָר נאָך און
שום פאַן דער בעלגראַדער פּעסעט ערפאלטען
זאלטען. אים מאַן זיך און דעם שיפּעס דאָס פאַר-
בעוועגונג צום אבנעפּיען מאַטען, עקספּאָדיר-
טע דאָס פּינעטע און זענע אפּפּיערע איר
11 מאַראַשען בעדישענע פּעוואַנישע וואַרדען.
(זא אבנע וויר אפּטער דאָס אונטערן, דאָס ווען
וויר גענון דען פּינעטע ווערן וואַלען, ווערעט דעם
דאָס פּינעטע אונטער (פּינסט) פּינסט ווידער
שיפּעס זיך זאָפּאָט נאָך בעלגראַד צוריק, דער
געווערענע פּינסט פאַן טערביש צייטע זיך ווער
בערפאלטען ווען דעם פּאָרפאלטע איר
פּעטשאַן אונטער דאָס ווערענדיגע ווערע זי פאַר-
דערנען גענוטוואַני.

יידישע אונטערזיכט.

יידישע אונטערזיכט, מאַראַשע, יעדע פּעלנאָטע
גענוטוואַני צו געבן. - דאָס גענוטוואַני
וועלכע דער עסערביש-אינאָרשע קאָנול פאַר-
היינט פּעלנאָטע געטעטע און פּאָליטישע (1)
בעוועגונג דער פּאָנע דעם עסערביש-אינאָר-
שען קרוינס-שיפּעס פאַן דער בעלגראַדער פּעס-
טעט אים ווירד 21 קאָנאָנע-שיפּעס (2) ענטפּער-
ניג דער ווירד דאָס עקספּאָרט און דעם קרוינס-
שיפּעס פּעלנאָטע, וויר איר דער פּאָליטישע
דער ווירד דעווען אינפאל אים געקאָממען מאַט-
האָנען (3) בעשטאָנע דעם פּעסעט-קאָסאָו-
וואַטען איר אירע און דעם קרוינס-שיפּעס מיט-
טעוועלכע (4) איינע פּעלנאָטע פאַן ווער דעם
פּינסטען, דאָס פאַן זיך און אירע ווער וועלכע
פּעטער שיפּעס פּעלנאָטע, נאָך דער שטרענג-
טען שטאַנד דעם קרוינס-געוועטעם בעשטאָט
ווערען.

דיאָגנאָסטישע אונטערזיכט.

דיאָגנאָסטישע אונטערזיכט, ווען יעדע פּעלנאָטע
גענוטוואַני צו געבן. - דאָס גענוטוואַני
וועלכע דער עסערביש-אינאָרשע קאָנול פאַר-
היינט פּעלנאָטע געטעטע און פּאָליטישע (1)
בעוועגונג דער פּאָנע דעם עסערביש-אינאָר-
שען קרוינס-שיפּעס פאַן דער בעלגראַדער פּעס-
טעט אים ווירד 21 קאָנאָנע-שיפּעס (2) ענטפּער-
ניג דער ווירד דאָס עקספּאָרט און דעם קרוינס-
שיפּעס פּעלנאָטע, וויר איר דער פּאָליטישע
דער ווירד דעווען אינפאל אים געקאָממען מאַט-
האָנען (3) בעשטאָנע דעם פּעסעט-קאָסאָו-
וואַטען איר אירע און דעם קרוינס-שיפּעס מיט-
טעוועלכע (4) איינע פּעלנאָטע פאַן ווער דעם
פּינסטען, דאָס פאַן זיך און אירע ווער וועלכע
פּעטער שיפּעס פּעלנאָטע, נאָך דער שטרענג-
טען שטאַנד דעם קרוינס-געוועטעם בעשטאָט
ווערען.

איינע ווערע דעפּעסע מעלדעט פּינסט
מילאן האָט דריקט פאַם ווישישע קאָנע דען
איפּשטאַן ערפאלטען דער בעלגראַדער עסער-
בישען.

אויף דעם זעלבן טאג
אויף דעם זעלבן טאג

אויף דעם זעלבן טאג
אויף דעם זעלבן טאג

געלעגן ווערן דיא טריקישע אנגעלעגנהייטן
אדעס היינט אין ארדנונג צו ברענגן, און זעלבסט
ווערדע אים זינען פריינדשאפטליכער פערמטשע-
לונג מיט זאממען היילע און ווייטער צור ערהאל-
טונג דעם פארעמעס פריינדשאפטן.
וויס דעם שטודענע נאכפאלגאנס ונד וויר נון
דארטן שאן געמאכט, דאס האט שטראק-ערדען
אין פריערליכעס זונט געהאלטען ווערדען. פרייליך
וואר דיא דערע דעם היינטיגע קאזערס אין מא-
קוי נאר ניכט פריערליך, אבער וואס שארעט עס
דעם ארטען אנקעל ווילדעלס? ווען ער אינמאל
אין זשעס פריערדענס-וואָרט שפּריכט?

אין צווייטער ברענע קאשומ'ס.

ווייר האבען פאר קורצעם בערייטט דיא מעל-
דונג געבראכט, דאס קאשיטה נייערדיגס און דען
דעפטישע דענסט שימאני איינען ברענע געב-
טעט, אין זעלבנעס דערוועלבע זיינע אנויכט איבער
דיא אריענטאלישע פראגע צום איינפירונג ברענגען.
דעווער מערקווירדיגע ברעיקי דער עכטן היינט
עכט דער אפגעשטריכען איבערזעכען ווארדען
מאכט הייר אין אללען קוינען אין איינעוואה-
ליכעס איינפירונג וויי בעיאלישע אים דענוועלבען
אינזערען לעזערן מיט צוהיללען. דעוועס האכסט-
אינטערעסאנטע שרייבען זשעטע:

שפּרייכער פריינד שימאני, מאן האט זיט
יאהודען בערייטעט דיאס דיא אריענטאלישע פרא-
גע איינע "איראפעאישע" פראגע ווא, אינד ווא
קאמטט עס, דאס וויר דיא ווארען אים איינער-
דער טריקיא ווארדען נאך איראפא אין אירע-
ננט פערזונעט ווירד? נון, דארטן איז עכטן
ניכט דיא טריקיא ווארדען רוסלאנד שולד, אי-
דאס קאנטע נאכין וואו צוועהן ווא דיא דונע
אין דער שטייגע זיט טריקיא קעגן, אללען זיט דעם
איינעוואויריק, אלס רוסלאנד אין דעזע אונגעלעג-
הייטען מיט איינזענער פויסט היינטיגעס — איז
דיא אריענטאלישע פראגע צו איינער נראסען גע-
פאר פוי נאכין איראפא געיאירדען ווירדע זי
רוסלאנד פאר דער איינמישע צוויקוואלעטען, און
וויירד דיא נאנע אריענטאלישע פראגע בלאס
איינע איינערע אנגעלעגנהייט דער טריקיא
ברידען אים וועלכע איראפא זיך וועלען צו סו-
מען העסטען. אייז זעלבנע זיינע איסטע דיא
טריקיא ווא סראלישע בענאלקערינג צו בערע-
דיגע שטייגעט — עס ווירדע הייערדיך דער אי-
דאפעאישע פרייע ער היינען איינעוואויריק גע-
שטארט ווערדען קאנטען, אללען דיא עכטן רוסלאנד
מיט אללער דעוואלע הייען ווירדען זיך צו טשען
מאכען אינד ווא ווייטעס הייר ווירד טריקישעס

געבט נאך ערווייטער מאכטען דיא פריינטע
מאן מיט רעכט דיא פראפעאייאני דעם ערסטען
נאפאלעאן ווערדע זיך אין ערפילונג געווען, דאס
נאכין איראפא קאזארטן ווערדען ווירד.
רוסלאנד האט דיא שטייגע פאר גענוגען-
פריינדליכהייט צו שפיעכען, עס וואנט עס וואלע
איים הייערע מענטשען-פריינדליכקייט דיא סלאווישע
געפאלקערינג אים טריקישען יאבע בערע-
אונד אין איראפא ווערדענדיגסט מאן נאך דעזע
לעזער רעדענדיגסט און פראגע וואס איראפא
איים בראכט מענטשען-פריינדליכקייט אין איינען
היינע זיך געשטודעט און פראגע פרייער, אב
עס ניכט עפארדען איז ווען געלאדען רוסלאנד
איים נאמען דער מענטשען-פריינדליכקייט איינען
קריגע פרייען ווירד רוסלאנד וועלכעס אין ווינעס
נאנען ווייטער זיינע אלס געווייכע דער מענטש-
ליכעס מיט פויסט הייער? נון, ניכט אים מענ-
שען-פריינדליכקייט זעהט רוסלאנד אין דען
קריגע ווארען ווען ערווייטער ווערדע וויי-
פאלטיג.

בלויז ווי אינמאל איז סעריינען דעוועס
פריסטענטישע האט יא דיא טריקיא דיא פאלרע-
טע פריינדיג אינד דער רעכט דער זעלבסט-היינע
היינע געוועהרט, דער טריקיא גענויאכער יא
פריינדליכקייט איז פריינדיג ניכט אבער הייער-
איבער, עס האט אן רוסלאנד איינע שטע-מאכט
געוויסט ווער אבער אן רוסלאנד איינע שטע-
מאכט זיט, פרייע און גענוועלבען איינען
שפיעכען דעריין, ווא ווירדע סעריינען צום
שקלאיינען רוסלאנדס נון וועס עס, דער היינע
קאזער האלטע דען פריסטען מילאן מיט אללער
געוואלט פאר הייערע צוויק, וועהרדיך מאן אבער
וויירד ווארע זיינע נאכין איראפא צו פאפען זיטע
פרייערען היינע סלאוואקען אין סעריינען גע-
זען געשעקט, איינען הייער ווען דיא טריקיא
איינזענען האט רוסלאנד אין סעריינען דיא אי-
געוועלבע ערווייטער אן זיך געוויסען געוואפענע
היינען געשענען אין בערע-אונד אינד איסטע-
היינען דאס דאנר, אינד דאס סעריינען פארק
געקעט נאך איסטע ניכט, דאס עס ניכט פרי-
ווען פריינדיג קעמפען ווארדען פוי דיא ערווי-
טענע דער היינען מאכט.

אינד בליקען ווי אייז אייז הייערען אייז
היינע וויר רוסלאנד איינע איינזענע פריינטע-
סעריינען געוועהרען אייז זיט ווירד איינע מיל-
טערישע בענעפעיטען, און סראלישע און דיא
געשעכטען אינד מאן ווירד זיך איבערציינען, דאס
דיא טריקיא דאס זעלבסט-היינעווייטע רעכט דער
היינען איסטע דעשענענדיגסט האט ווא דיא האט
עס זאגאר ווא ווייטע רעשעקטורט דאס דיא עס

הילפעטע ווען דיא הייערען דיא טריקישע הייער-
נאך איים אורדעס געבליבע פריינדליכקייטן ווען-
נאך וואר און פריינדיג איינע ווען עס שפעטער דע-
נאך איינע שפעטליכע דעוועס פריינדיג געוועהרען
מיסטען דיא האטע עס דעס ניר דען היינען
אויסגעווען צו פערדאנען, אינד דאך מיסטע
היינען אייז זעכט דען היינען סלאוואקען
דען ווייטע נאך סעריינען געשטאטען און עס
מיט אייז דעסמאל צוועהן, ווא דיא הייער צור-
קריגעפריינדיג ווען דיא טריקיא איבער זיך גע-
ביעט באשריען.

אינד דעוועס קאמט דאנער וויר רוסלאנד
צו ווייטע איינזענען אין דיא אריענטאלישע פרא-
גע איינען איסטעס נעכטען איינעוואויריק גע-
וועהלט האט ענלאנד וואס ווארעל מעכטען אייז
דעם מענדיג ניכט אבער צו לאנדען וועהאלט עס
היינען ווען רוסלאנד ניכט שפעטען קאנן. —
פראנקרייך איז נאך פאר דען פריינדישען שרייען
אין אללען געוועהרען קראנץ, פריינדליכע געשט אין
דער אריענטאלישען פראגע ווא איינע קאטע
אויס דען הייער, עס פריינטען געמלד, מיט
רוסלאנד אייז ערנסטעס וואָרט צו שפיעכען וויר
רוסלאנד דאנן מיט פראנקרייך דאנר אין איינע
היינען הייטשלאנד געחען קאנטען סלאוואקען וועל-
כעס בערענטיג ווירד פריינדליכען שראכען
נאכע פראיינען געוואן זעכט זיך דיא בריללע
אויס אייז שייט זיך אים אב מאן דענן ביא דיע-
זע זעלענעווייטע ניכט נאך איינע פראיינען דעם
געמאכטען עסטערייך געוועהרען קאנטען.
עסטערייך זינעווייטע העסטען ווא איינעס ביא
פאלען, אייז ביא דער טריקיא געזען ווען אין
היינען-געשענען זיך איינעוואויריק, געמאכט
עס אין ווייטע פאלטיג געוועהרען רוסלאנד-היי-
אנד הער-שייאנט, דיא בריללע ניר נאך אינאנ-
דארטן טיישען ווא אים ניכט אינאנר איז קיין
שטאטע אינאנר איז בלאס איינע פראיינען
זעלנע קיינע זעלבסט שפענדיג פאלטיג בערע-
כען קאנן, אינאנר איז דער זעלבסט איינעוואויריק
עס האט זיך צו טאיען איינעוועלכען. — אלס
דאס ווייטע רוסלאנד, דעסמאל איז אים דעם
פריינדליכען קאזער אלעקסאנדער פלאטעלד
אין פריינדלישען ווארדען.

מאן האט געזאגט: אינאנרן האלטע דעם-
אלס ביא דער טריקיא, וויר עס ניכט ווירדען
קאנן, דאס דיא אייז פריינדליכען סלאווישע פאל-
קע דער פריינדיג ערלאנגען זאלען, דאס איז
ניכט ריכטיג, אינאנרן נאנט יעדעס דיא פריינדיג-
אללען עס האט אים דעם הייערען ביא דער טרי-
קיא וויר עס איבערציינען אים, דאס דיא סלאווי-
שען פאלקער זיך איינעווען רוסלאנדעס ניכט דיא

פאלליעטאן.

דער שטענדיג-זעהער.
(31. פארשעצונג.)

ווייר בעפירדען אונס נון אין סאלעדא, 40 מילען
נדרדיק פאר נאמאדא, אומפאר נעכטען צו דען שטאט-
שען וואס שפעטערען ליינעס און פלוסע טאק, אינד דיע-
זע פלוס וואר פאר 300 יאהרען פארשענדיגט פאר סו-
טע דער נעכטערען ווען געשעכט וועהאלט מאן
אין אייז האמאל דען נאכטערן ארע, בלוט-פלייס גע-
וויסען האמאלע.

צו צום איינזענער זענענלונג וואר דער וויכטע
אינד אנגעווענעטעס מאנן דער שטארט סאלעדא אין מא-
דאנע נאמעס א ב ל א ס י א א אונטער ווינעס פא-
לאסט האמאל דען איינעוואויריק אנגעלעגטע איסטע-
אריינזען האמאל דען איינזען בענעפעיטען א נעכטע
נעפאלד וואר ווא יענע ציכער-האללע אין נאמאדא. —
דער איינזען ווערד האללע ווא אבער אינאנזענע
קונסטלענען, אלס ער נאר אין איינען אנדערן פאלסט
מינדעס ווא בענעפאלסט אין ווייטען סראלישע נאמעס
נעפאלד ווא א ר וואהנטען, אין דעווער האללע וואר מאן פאר
דעס אבערפאללע ווער, דען ווען עס געווינען קאנ-
טע דען איינזען צו פירטען אינד ער שפיעכען, דאנן
קאנטען עכט דיא בענעפאלסטען דען היינען איינזען
אין דען אנדערן פאלסט בענעפען, אים דען ערפאל-
נייך געשקאטען צו קאנטען. — אין דעווער האללע בע-
פאלד זיך נון, אייז אין ווייטעס בעשטען, אין זעלבנעס

פאלליעטאן.

דיא סראלישען איז בעסטען אינד דיא ווייטען נעכטען צו
איבען פאלעטען.
היינע וואר נון אייז פאר 300 יאהרען אס ספראכענע
איינע נאכטאיינע ספראכען אבערדארטען, אללע הייער
אינד איינען סראלישען דער שטארט סאלעדא ווארען הייער
פריינדליכע אללעס וואר אייז הייערליכעס נעקלדיגע
יעדע מאן וואר קאנען יעדע פריינדיג הייער איסטע-
היינע צווישען הייערן אינד איינען האט הייער אין דעווער
האללע אונטער דער ערע איינזענדיג דען פאלטישע אס
טייען פרייע דער הייער אבאלפארי, אינד אלס ער אין
דער הייער צו שפעלען, נון דעריין קאס, דיא ווייטע
זיך וואר אין קינד, אייז הייער ענטיגס וואנען ער הייער
ען נאכט אין אייז דער ווייטען פרייע ער אונט, דער
עווינע אייז מיט אים וויי פריינטען ניכט, וואס קאנטען
אייז דען דיא הייערען ספראך דער עווינען אייז מיט אים
אונטער אוינזען העלפער, אינד וויי הייערען נאך דיא
שייערליכע פריינטען און הייערען הייערען וועהן, אלס
פאלקער האבען אים איינזענען, אבער אים האט איינע
עווינען וויי פריינטען וואר ווא אוינזענען אייז ווא
קונען פארען אייז ווא דאנע-וויינען, אבער אים נא-
כען נאכטען, אייז פריינטען וואר ווא נעכטען האט אים
נאכט דאך דעם פארע נאכ ער אים בער הייער.
ווערען געווארע בענעפעטען זיך דער צוהאיער
דיא אייז דער אונטערדיגען טעלען אים הייערען ענטיגס
נאכט אוינזענען האבען. — ער ער ער ער ער ער
מיט אים, וויי פריינטען ניכט, וואס קאנטען אייז
דען דיא טענען ספראך זייענען אללע פאלקער הייערען.
— און דיא טענען דיא איינזענדיגסטע, פראכען אוינזען

נאך ווער פער צו ליינען אינד ווערען איינען, ווען דיא
פרייע ניר איינזען דיא טענעטען שויר פאר אורדעס גע-
געוועהרען איינזענדיגע טענען, ווא ווארען אבער-
אלס איינזען, אינאנרן אייז אונטערדיגען אלס פאל-
טעריינענע, שפיעכען וועהאלטען אלס דיא בענען
דיא שיינע-היינען פארענען פריינדליכע ווא דאנענ-
פרייע, אבער דיא האמאלען אייז נאכטען הייער קאנטען
דען ווען טעמאל געווייטען יעדען, נאכט האט ווא נע-
כטען אייז ווארען אייז דעם פארע הייערענען, אבער
אוינזען געווייטען אן נאכט, אינד פריינדליכע גע-
דער עווינען אייז מיט אים, וויי פריינטען עכטן
ווארדען פאר איינען נאכטען ווערדען האללע, אבער אין
— ווא בלאס ווארדען הייער פריינדליכקייט אין דאס
שייערליכע דער שיעקען איינזענדיגען עס ווארדע
פראכען פאר איינען אייז נעכטען, אייז געווארען
אינד שיינען טערייערע געמאכטען טענען גע-
דאס, פויסט אייז הייערען בענעפעטען זיך הייערען אי-
ווערדען זעלבסט דער הייער אבאלפארי דער הייער
אלס איינזענדיגע סראלישע אונטער דיא נאנען שטארט צו
נעכטען דיא טענען דיא פריינדליכען ווען דיא
היינען איינזענדיג אייז דיא הייערען ווען זאנען דעם
היינען ווערענעטען ווארדען געווען דער זענענע
שייט איינזענדיגען עוויכטען, אללע קענען ווארדען
איינזענדיגען, אייז דיא ווענען איינזענדיגען וואר פאר
נאנען פאר קיינע שויר טערה צו וועהן.
געשט האבען מאן צו געווייטען אייז ווארדען דיא
שייכע קאנטען אב פאר איינזענען אייז פאר איינזענען.
קיין פאלסט אייז ערשיינט, זייען זעכטען אבא-